

Európska chemická agentúra poskytuje vedecké stanoviská k expozičným limitom v pracovnom prostredí

Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR EMPL) a Európska chemická agentúra (ECHA) sa v januári 2019 dohodli, že agentúra bude poskytovať vedecké stanoviská k prioritným expozičným limitom v pracovnom prostredí podľa právnych predpisov v bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (BOZP).

Expozičné limity v pracovnom prostredí sú regulačné hodnoty stanovené na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni, ktorými sa určuje koncentrácia chemickej látky vo vzduchu na pracovisku. Zamestnávateľom pomáhajú chrániť zamestnancov pred prípadnými rizikami pri používaní chemických látok na pracovisku, ako aj zaistiť, aby zamestnanci neboli vystavení nebezpečným hladinám chemických látok. Konečným cieľom je zlepšiť ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov.

Právne predpisy v oblasti BOZP majú chrániť Európanov pri práci, a to bez ohľadu na to, či sú vystavení hluku, zlej ergonómii na pracovisku, psychickému stresu alebo chemikáliám. Prijímanie opatrení v spojitosti so škodlivými chemikáliami je významnou súčasťou politiky zameranej na BOZP a prioritnou oblasťou v rámci ochrany zamestnancov.

Stanovovanie expozičných limitov v pracovnom prostredí zahŕňa rozsiahle konzultácie s celým radom zúčastnených strán, zamestnávateľov, zamestnancov a orgánmi členských štátov. Aby bolo vykonávanie úspešné, dôležitá je aj úplná podpora a prevzatie zodpovednosti zo strany sociálnych partnerov a vlád.

Úloha agentúry ECHA

Pri hodnotení prioritných chemických látok poskytuje poradenstvo ECHA a jej výbor na hodnotenie rizík (RAC). Prispieva to k práci výboru zriadenému podľa smernice o karcinogénoch a mutagénoch a smernice o chemických faktoroch týkajúcej sa navrhnutých opatrení na prijatie nových alebo revidovaných expozičných limitov v pracovnom prostredí. Agentúra ECHA disponuje rozsiahlymi internými odbornými znalosťami a znalosťami v oblasti BOZP a ďalej posilnila odborné znalosti výboru RAC v tejto oblasti.

Podľa dohody medzi Komisiou a agentúrou ECHA sa od agentúry vyžaduje, aby počnúc rokom 2019 počas troch rokov každý rok poskytovala vedecké stanoviská, a to až pre päť expozičných limitov v pracovnom prostredí. Aktuálne informácie o látkach, v prípade ktorých a požaduje hodnotenie a stanoviská výboru RAC sa nachádzajú [na stránkach webového sídla agentúry ECHA venovaných expozičným limitom v pracovnom prostredí](#).

V rokoch 2017 až 2018, teda v období pred uzavretím súčasnej dohody medzi Komisiou a agentúrou ECHA, prebiehal pilotný projekt, v rámci ktorého agentúra poskytla stanoviská k expozičným limitom v pracovnom prostredí pre päť karcinogénnych látok. Na zlepšenie prepojenia medzi nariadením REACH a právnymi predpismi v oblasti BOZP boli v rámci druhého preskúmania nariadenia REACH navrhnuté akčné body. Vytvorila sa aj spoločná pracovná skupina, ktorú tvoria

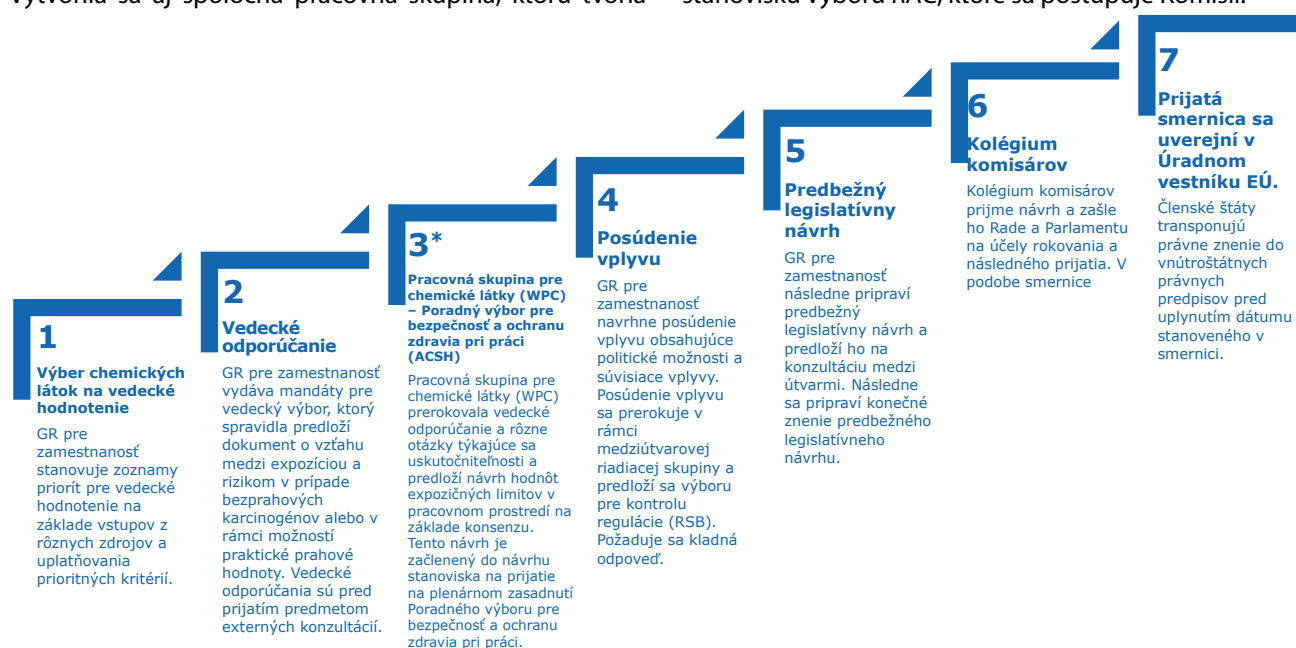
zástupcovia výboru RAC agentúry ECHA a Vedeckého výboru GR EMPL pre najvyššie prípustné hodnoty vystavenia chemickým faktorom pri práci, s cieľom zlepšiť vzájomné pochopenie rôznych prístupov, ako aj vyvinulo sa úsilie v záujme uplatňovania dohodnutých spoločných vedeckých prístupov.

Úlohy agentúry ECHA a výboru RAC

Komisia rozhoduje o látkach, pre ktoré je potrebné stanoviť expozičné limity v pracovnom prostredí. O rozhodnutiach týkajúcich sa prioritných látok sa diskutuje v trojstrannej pracovnej skupine pre chemické látky, v ktorej pôsobia odborníci z členských štátov a zástupcovia organizácií zamestnávateľov a zamestnancov.

Expozičné limity v pracovnom prostredí sa stanovujú v rámci procesu, ktorý pozostáva z postupných krokov. Ak Komisia prideli agentúre ECHA látku na posúdenie, agentúra na základe dostupných vedeckých údajov a všetkých relevantných informácií zhromaždených prostredníctvom výzvy na predloženie dôkazov pripraví vedeckú správu pre výbor RAC. Správa bude následne otvorená pre konzultáciu.

Na základe preskúmania vedeckej správy agentúry ECHA a informácií získaných počas konzultácie potom výbor RAC vypracuje svoje stanovisko. V procese vypracúvania stanoviska je vedecká správa agentúry ECHA pripojená k stanovisku výboru RAC, ktoré sa postupuje Komisii.

Úlohy Komisie

GR EMPL diskutuje o výsledku vedeckého hodnotenia výboru RAC v rámci v trojstrannej pracovnej skupiny pre chemické látky. Tá vypracuje návrh, ktorý sa predloží Poradnému výboru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci na schválenie. Nakoniec Komisia prijme legislatívny návrh.

V prípade záväzných expozičných limitov v pracovnom prostredí podľa smernice o karcinogénoch a mutagénoch alebo smernice o chemických faktoroch sa uplatňuje riadny legislatívny postup, keď je návrh poslaný Rade a Európskemu parlamentu na konečné schválenie. Záväzné limity zabezpečujú minimálnu úroveň ochrany pre všetkých zamestnancov v EÚ a členské štáty musia stanoviť zodpovedajúci záväzný limit, ktorý nepresiahne hodnotu EÚ.

V prípade smerných expozičných limitov v pracovnom prostredí podľa smernice o chemických faktoroch sa uplatňuje jednoduchší legislatívny postup a rozhodnutie prijíma Európska komisia. Táto limitná hodnota sa určuje s ohľadom na zdravie a určuje sa pre látky, v prípade ktorých je možné stanoviť úroveň, pri ktorej by nemalo existovať žiadne riziko pre zdravie zamestnancov. Členské štáty musia stanoviť zodpovedajúcu hodnotu expozičného limitu v pracovnom prostredí, ktorá zohľadňuje vnútroštátne právne predpisy a prax, ako aj hodnotu EÚ.

